

نام و نام خانوادگی :

فروغ شجاعی

پایه پنجم

نیمسال اول
سوال درس فارسی
دی ماه ۱۴۰۱

به نام خالق هستی
دبستان دخترانه‌ی استاد شهریار
اداره آموزش و پرورش ناحیه ۲ اهواز

۱) در بیت «هوایش موافق به هر آدمی *** زمینش، سراسر پر از خرمی»، قافیه کدام است؟

الف) هوایش – زمینش ب) آدمی – خرمی

ج) هر – پر د) موافق – سراسر

۲) هم معنی (متراffد) کلمه‌های زیر را بنویسید.

باد مهرگان:

فروع:

اهتزاز:

ماکیان:

۳) متضاد (مخالف) کلمه‌های زیر را بنویسید.

تاریک ≠ طلوع کاهلی ≠ کاهلی

۴) برای کلمه‌های زیر پسوند مناسب نوشته و معنی واژه‌های جدید را مقابل آن بنویسید. (گر – گار – بن – دوست)

..... آموز + یعنی : = •

..... وطن + یعنی : = •

..... کار + یعنی : = •

..... گل + یعنی : = •

۵) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

زرد شد آن چتر و قشنگ

ز دانش دل تو از تو نیست

دوار از تلاش در مسیر موفقیت

تک درخت نارون، شد

توان ابود هر که

مهر تو چون شد

۶) در جاهای خالی، حروف ربط مناسب (چون، ولی، هم، نیز، و، اما) قرار دهید.

• خیلی دوست داشتم به خانه‌ی دوستم بروم خانه‌ی آن‌ها خیلی دور است.

• آیینه‌ی ان روز به مدرسه نیامده بود مریض بود.

• بازرگان زندگی خوب و آرامی داشت. فرزندان در کنار پدر و مادر، فضای گرم و پر مهری داشتند.

• دیروز در راه مدرسه نازنین را دیدم با هم به مدرسه رفتیم.

۷) جدول زیر را کامل کنید.

جمله گسترش یافته	جمله کوتاه
	سارا آمد.
دیروز پروانه‌ای زیبا با بال‌های رنگارنگ در باغچه‌ی خانه‌ی مادر بزرگ دیدم.	

۸) جاهای خال را با نشانه‌های (، ، ؟ ، « ، ») پر کنید.

سعدي شاعر بزرگ می فرماید یافتن هر گنجی همراه با رنج و زحمت است هر قدر
که گنج بزرگتری را می خواهیم باید سختی‌های بیشتری هم تحمل کنیم به نظر شما
او درست می گوید

۹) معنی و مفهوم جمله های زیر را بنویسید.

❖ بار کج به منزل نمی رسد

❖ توحیدگوی او نه بنی آدم اند و بس *** هر بلبلی که زمزمه بر شاخصار کرد

۱۰) کلمه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید و در جای خالی قرار دهید.

بهمن با عجله از جای خود (برخواست – برخاست) و به طرف او رفت.

▪ او محمدبن زکریای رازی، پزشک و دانشمند (بلند آوازی – بلند آوازه‌ی) ایرانی بود.
▪ چنان که موش اگر چه با مردم هم خانه است، چون (موزی – موزی) است، او را از خانه بیرون اندازند و در (حلانک – هلانک) او کوشند.

▪ هر کشوری برای اینکه پیشرفت کند، نیازمند همکاری، از خود گذشتگی و (ایثار – ایسار – ایصار) است.

▪ آفتاب هنوز فروغ (زرین – ذرین – ظرین) خود را بر کوه و جلگه نتابانده بود.

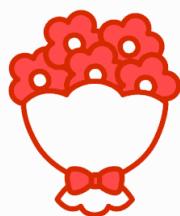
۱۱) از بین موضوعات زیر یکی را به دلخواه انتخاب کنید و درباره آن چند خط بنویسید.

خاطره اولین روز مدرسه

توصیف زمستان

نوج‌بول

نلاشی در مسیر موفقیت

بازخورد توصیفی آموزگار:

میزان رضایت دانش آموز: ☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

نظر اولیا:

۱) در بیت «هوایش موافق به هر آدمی *** زمینش، سراسر پر از خرمی»، قافیه کدام است؟

الف) هوایش – زمینش ب) آدمی – خرمی
د) موافق – سراسر ج) هر – پر

۲) هم معنی (متراوف) کلمه های زیر را بنویسید.

ماکیان: مرغ خانگی اهتزاز: جنبیدن، تکان خوردن
باد مهرگان: باد پاییزی فروغ: روشنایی، درخشش

۳) متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

تاریک ≠ روشن کاهلی ≠ زرنگی (تلاش)
طلوع ≠ غروب کهن ≠ جدید – نو

۴) برای کلمه های زیر پسوند مناسب نوشته و معنی واژه های جدید را مقابله آن بنویسید. (گر – گار – بن – دوست)

- آموز + گار = آموزگار یعنی: کسی که به دیگران آموزش می دهد

- وطن + دوست = وطن دوست یعنی: به کسی میگویند که وطن خود را دوست دارد

- کار + گر = کارگر یعنی: کسی که کار می کند

- گل + بن = گلبن یعنی: ریشه و بوته ای گل

۵) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

زرد شد آن چتر شاداب و قشنگ

تک درخت نارون، شد رنگ رنگ

ز دانش دل پیر برنا بود

توانا بود هر که دانا بود

دور از تو نیست اندیشه ام

مهر تو چون شد پیشه ام

۶) در جاهای خالی، حروف ربط مناسب (چون، ولی، هم، نیز، و، اما) قرار دهید.

- خیلی دوست داشتم به خانه ای دوستم بروم **چون** خانه ای آن ها خیلی دور است.

- آیین ان روز به مدرسه نیامده بود **اما** میریض بود.

- بازرگان زندگی خوب و آرامی داشت. فرزندان **هم** در کنار پدر و مادر، فضای گرم و پر مهری داشتند.

- دیروز در راه مدرسه نازنین را دیدم **و** با هم به مدرسه رفتیم.

۷) جدول زیر را کامل کنید.

جمله گسترش یافته	جمله کوتاه
سارا دیروز با اتوبوس از خانه به مدرسه آمد	سارا آمد.
دیروز پروانه ای زیبا با بال های رنگارنگ در باعچه ای خانه ای مادربزرگ دیدم.	پروانه ای دیدم

۸) جاهای خال را با نشانه های (، ، ؟ ، «) پر کنید.

سعدی، شاعر بزرگ می فرماید : « یافتن هر گنجی همراه با رنج و زحمت است . هر قدر

که گنج بزرگتری را می خواهیم ، باید سختی های بیشتری هم تحمل کنیم ». به نظر شما

او درست می گوید ؟

۹) معنی و مفهوم جمله های زیر را بنویسید.

- ❖ بار کج به منزل نمی رسد **کاری** که با ناراستی شروع شود، به سرانجام نمی رسد
 - ❖ توحیدگوی او نه بنی آدم اند و بس *** هر بلبای که زمزمه بر شاخصار کرد
 - ❖ فقط انسان ها ستایش کننده خداوند نیستند بلکه هر پرنده ای که روی شاخه آواز می خواند در حال ستایش خداوند است
 - ❖ وقتی که اسکندر آهنگ ایران کرد **وقتی** که اسکندر قصد کرد به ایران حمله کند
 - 10) کلمه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید و در جای خالی قرار دهید.
- بهمن با عجله از جای خود (برخواست **برخاست**) و به طرف او رفت.
- او محمدبن زکریای رازی، پژشک و دانشمند (بلند آوازی – **بلند آوازه‌ی**) ایرانی بود.
 - چنان که موش اگر چه با مردم هم خانه است، چون (موزی – **موذی**) است، او را از خانه بیرون اندازند و در (حلانک – **هلاک**) او کوشند.
- هر کشوری برای اینکه پیشرفت کند، نیازمند همکاری، از خود گذشتگی و (**ایثار** – ایسار – ایصار) است.
- آفتاب هنوز فروغ (**زدین** – ذرین – ظرین) خود را بر کوه و جلگه نتابانده بود.

